Nieodpłatna pomoc prawna po nowemu (3)

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: sobota, 29, wrzesień 2018 10:33
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 1560

Ustawą z 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw nieodpłatną pomoc prawną rozszerzono o nieodpłatną mediację.

Zgodnie z definicją słownikową mediacja to pośredniczenie w sporze mające na celu ułatwienie stronom dojście do porozumienia (sjp.pwn.pl).

Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 12 ustawy nowelizującej, w 2019 r. co do zasady nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie nie będzie obejmowała nieodpłatnej mediacji. Zgodnie jednak z art. 13 nowelizacji w 2019 r. nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie będzie mogła obejmować również nieodpłatną mediację, pod warunkiem że:

1. osoba mająca prowadzić nieodpłatną mediację jest wpisana na listę stałych mediatorów prowadzoną przez prezesa sądu okręgowego lub wpisaną na listę mediatorów prowadzoną przez organizację pozarządową w zakresie swoich zadań statutowych lub uczelnię, o której informację przekazano prezesowi sądu okręgowego (jest to przepis powiązany z art. 183 (2) §3 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego);
2. podmiot składający wniosek (okręgowa rada adwokacka, rada okręgowej izby radców prawnych lub organizacja pozarządowa, która w 2019 r. będzie uprawniona do ubiegania się o prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub poradnictwa obywatelskiego), przedstawi umowę zawartą z mediatorem, oraz udokumentuje spełnianie tę osobę warunku, o którym mowa w pkt 1;
3. powiat na podstawie wniosku:
    a. okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych dokona zmiany umowy zawartej z adwokatem lub radcą prawnym o udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej,
    b. organizacji pozarządowej rozszerzy powierzenie prowadzenia punktu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, przez tę organizację w drodze zmiany umowy o udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego - rozszerzając zakres udzielanej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonego nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego o nieodpłatną mediację.

W opisanym przypadku prowadzenie nieodpłatnej mediacji w 2019 r. odbywa się w ramach dyżurów na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa. Nieodpłatna mediacja może być prowadzona począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano zmiany umowy. W przypadku zaprzestania spełniania warunku zatrudniania mediatora, starosta będzie zobowiązany rozwiązać umowę w zakresie prowadzenia nieodpłatnej mediacji, ze skutkiem natychmiastowym. Rozszerzenie w 2019 r. zakresu udzielanej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonego nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego o nieodpłatną mediację nie powoduje zwiększenia środków przeznaczonych na realizację zadania w 2019 r.

Zgodnie z nowododanym art. 4a ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej nieodpłatna mediacja ma obejmować:

- poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod

Phoca PDF

rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- przeprowadzenie mediacji;
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Nieodpłatna mediacja może być prowadzona pomiędzy stronami dążącymi do polubownego rozwiązania sporu. Stroną inicjującą przeprowadzenie nieodpłatnej mediacji może być wyłącznie osoba uprawniona.

Nieodpłatna mediacja nie będzie mogła obejmować spraw, w których sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego. Celem przepisu jest ograniczenie przypadków gdzie w tej sporawej mediacja prowadzona byłaby dwutorowo. Przykładowo na podstawie przepisów Kodeks postępowania administracyjnego organ administracji publicznej w toku postępowania administracyjnego może skierować sprawę do mediacji. Nie ma zatem uzasadnienia aby w takim przypadku angażować mediatora świadczącego swoje usługi w nieodpłatnej pomocy prawnej. Mediacja nie będzie mogła być również prowadzona w przypadkach gdy będzie zachodzić uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc. Ocena w tym zakresie będzie należeć do mediatora.

Nieodpłatnej mediacji w zakresie przeprowadzenia procesu mediacji nie będzie mogła prowadzić osoba, która w sprawie którejkolwiek ze stron uprzednio świadczyła pomoc prawną lub poradnictwo obywatelskie, była świadkiem, wydawała opinię, sporządzała wywiad środowiskowy lub prowadziła terapię, a także osoba, co do której zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności. W takim przypadku mediator odmawia przeprowadzenia nieodpłatnej mediacji, informując osobę uprawnioną o możliwości skorzystania z nieodpłatnej mediacji prowadzonej przez innego mediatora w tym samym punkcie lub innych punktach, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie nawet jeżeli nie jest mediatorem jest uprawniona do poinformowania osoby uprawnionej o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiazywania sporów, przygotowania projektu umowy lub wniosku o przeprowadzenie mediacji albo postępowania mediacyjnego oraz udzielić pomocy w sporządzeniu wniosku do sądu o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Phoca PDF